

[Damsgaard.]

mulighed for at hjælpe dem økonomisk. Jeg mener stadig, det er en god ting, at det er forældrene mere end staten, der har ansvaret for børnene og de unge. For mange hjemms vedkommende er indkomsterne jo øget i de senere år og dermed også deres evne og pligt til at støtte børnene og de unge. Dette forhold skal man da vist også tage med i betragtning, når man vil bedømme privat og offentlig støtte til uddannelsen.

Endelig er de unges uddannelse jo mange ting. I denne forbindelse taler vi om unge, der studerer, får en boglig uddannelse. Det bliver jo flere og flere. Men hvad med de unge, der uddanner sig i praktiske fag, uddanner sig til håndens arbejde? Efter min mening bør de ikke stilles ringere, men det bliver de i mange tilfælde.

Endelig er det jo sådan, at de indtægter, som unge, der har fået en højere uddannelse, kan opnå efter eksamen, nu er så store, at tilbagebetaling af et studielån ikke kan virke meget tyngende. Det gentager jeg for yderligere at underbygge den henstilling, der ligger i mine spørgsmål til den højtærede undervisningsminister.

Thestrup: Også jeg vil gerne takke den højtærede minister for redegørelsen vedrørende den praksis, der anvendes i ungdommens uddannelsesfond. Den højtærede minister gav selv udtryk for, at ikke alt var, som det skulle være. Den sag, der har været fremme vedrørende Københavns Aftenseminarium, synes at vise, at der er mangler, og der er jo heller ikke mange af os, der ikke har været stillet over for klager over anvendelsen af midlerne fra fonden. Vi har i sin tid i finansudvalget haft samråd med ministeren i anledning af det røre, der var om fordelingen af fondens midler.

Det er store beløb, i alt 71 mill. kr., det drejer sig om, og det er desværre, som om de rigelige midler, der er kommet til fordeling, har formindsket ansvaret både ved at modtage og fordele beløbene. Under disse forhold tror jeg det ville have været bedre, om man havde fordelt fondens midler med større beløb end nu til lån og mindre til stipendier. Jeg har selv, medens jeg studerede, haft megen gavn af stipendier, idet jeg har haft både det store kommunitet og

regensen, og jeg kan meget vel se den store betydning, det har, at der er rigelige stipendiemidler; navnlig i den første del af studietiden og hvor det drejer sig om studier, der ikke fører til de meget vellønnede stillinger — og dem er der stadig væk adskillige af — er stipendier af betydning, men der er også studier, hvor forholdene er anderledes. Der stod i Aktuelt for den 23. april i år en artikel af stud. polit. Mogens N. Pedersen, der var inde på dette forhold. Han nævnte, at nogle uddannelsesformer giver betydelige indtægter meget hurtigt efter eksamen, f. eks. tandlægestudiet, medens andre fag som teologi og en del af de humanistiske studier ikke fører til stillinger, der honoreres så højt, i hvert fald ikke de første år efter eksamen. Derefter siger han — jeg beder om tilladelse til et citat —:

„Dette forhold rejser i første række spørgsmålet, om det ikke fordelingsmæssigt er urimeligt at støtte alle uddannelsesformer i samme målestok og efter samme principper — at give lån og legater i et fast forhold. Kunne det ikke med rimelighed siges, at den studerende, der med sikkerhed kan se frem til et garanteret og højt udbytte af sin studietid, skal støttes af staten på en anden måde end den studerende, der de første mange år efter sin eksamen går for en løn, som mangan håndværker ville finde uantagelig?“

Med skattefrihed for afdrag på studie-gæld ville det sikkert være rimeligt at lade en større del af studierne end nu finansiere ved lån, ikke ved stipendier. Med det samme vi er ved spørgsmålet om skattefrihed, vil jeg gerne minde om det forslag, vi har stillet om skattefrihed for beløb på indtil 3.000 kr. til uddannelsesudgifter for børnene. En sådan ordning ville sikkert kunne føre til, at adskilligt flere ubemidlede end nu fik gavn af uddannelsesfondens midler.

Den forespørgsel, vi har stillet, drejer sig imidlertid om den praksis, der anvendes ved fordelingen, og her kan man ikke undgå at rejse det spørgsmål, om fordelingsadministrationen er betryggende. Er det betryggende, at kun centraladministrationen og den uddannelsessøgende ungdom er repræsenteret i fondens bestyrelse, og er det betryggende, at alene læreanstaltnernes og skolerne lærere er repræsenteret i de nævn,